

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 250/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť J. H., zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Pravdíkovou Bučkovou, Sputniková 18, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 CoZm 40/2012 z 20. novembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2014 doručená sťažnosť J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Pravdíkovou Bučkovou, Sputniková 18, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva na prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka konania a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoZm 40/2012 z 20. novembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola sťažovateľovi (ako žalovanému, pozn.) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (obchodnej spoločnosti T., s. r. o.) sumu 10 941,94 € s príslušenstvom. Sťažovateľ namieta, že vydaniu napadnutého rozsudku krajského súdu predchádzalo porušenie jeho procesných práv, ktoré *„mali za následok nespravodlivé súdne konanie porušujúce rovnosť účastníkov konania a viaceré základné práva sťažovateľa“*.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Porušovateľ vo veci určil súdne pojednávanie na deň 20. 11. 2013, pričom sťažovateľ poveril právnym zastúpením súčasného právneho zástupcu v predmetnej veci dňa 19. 11. 2013, navyše v neprítomnosti. V deň udelenia poverenia nový právny zástupca nedisponoval podstatnými listinami týkajúcimi sa prebiehajúceho konania, len ústnymi informáciami od klienta o podstate sporu. Dôvodom bola aj skutočnosť, že sťažovateľ mal v predmetom konaní pôvodne iného právneho zástupcu, ktorému skončilo zastúpenie právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu. V následnom dovolacom konaní pôvodný právny zástupca sťažovateľa už nezastupoval, dovolací súd komunikoval priamo so sťažovateľom, o čom svedčí aj výzva Okresného súdu Bratislava V zo dňa 29. 06. 2011 adresovaná priamo sťažovateľovi za účelom podania vyjadrenia k dovolaniu spoločnosti T., s. r. o. Predmetom žiadosti o odročenie pojednávania sťažovateľa bola okrem iného žiadosť, aby odvolací súd oznámil právnemu zástupcovi sťažovateľa rozhodnutie o návrhu na odročenie pojednávania v zmysle § 119 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku. Napriek vyššie uvedenému, právnemu zástupcovi sťažovateľa rovnako ako sťažovateľovi

osobne nebolo zo strany porušovateľa oznámené, ako bola posúdená žiadosť o odročenie pojednávania, ktorá bola podaná bezprostredne po získaní vedomosti o nemožnosti zúčastnenia sa nariadeného pojednávania vzhľadom na nemožnosť riadnej prípravy zastúpenia v predmetnej veci. Po telefonickom dopyte na nahliadnutie do spisu za účelom zadováženia potrebných podkladov k veci, bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa oznámené, že porušovateľ konal v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu a dokonca vo veci rozhodol. Okrem toho, napadnuté rozhodnutie porušovateľa vydané v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu nebolo sťažovateľovi ani jeho právnenému zástupcovi dodnes riadne doručené. V podaní zo dňa 19. 11. 2013 právny zástupca sťažovateľa písomne upovedomil porušovateľa, že dňom 01. 12. 2013 dochádza k zmene jeho sídla na novú adresu, ktorú právny zástupca sťažovateľa priamo uviedol spolu so žiadosťou o doručovanie na túto novú adresu. Napriek tomu, porušovateľ, ktorý vykonával doručenie napadnutého rozhodnutia prostredníctvom prvostupňového súdu - Okresného súdu Bratislava V až v roku 2014, napadnuté rozhodnutie zaslal právnenému zástupcovi na adresu, ktorá v tom čase už takmer dva mesiace nebola aktuálna, celkom ignorujúc písomné oznámenie o zmene sídla právneho zástupcu sťažovateľa. Výlučne v dôsledku zhody okolností sa právnenému zástupcovi sťažovateľa dostalo napadnuté rozhodnutie porušovateľa do dispozície. Sťažovateľovi nebolo umožnené byť prítomný na pojednávaní prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu a ani nebol porušovateľom upovedomený o tom, ako posúdil žiadosť o odročenie pojednávania. Podotýkame, že Krajský súd v Bratislave mal povinnosť sťažovateľovi bezodkladne oznámiť, ako posúdil jeho žiadosť o odročenie pojednávania, nakoľko tým, že tak neurobil, sa sťažovateľ spoliehal na dôvodnosť svojej žiadosti a očakával, že jej bude vyhovieť za účelom prípravy riadnej obrany vo veci. Keďže Krajský súd v Bratislave nielenže včas nevyhodnotil vznesenú žiadosť o odročenie pojednávania a dokonca vo veci s konečnou platnosťou rozhodol, máme za to, že týmto postupom Krajského súdu v Bratislave, boli porušené vyššie uvedené základné práva sťažovateľa.“

V súvislosti s dodržaním podmienky podania sťažnosti v zákonom ustanovenej lehote vyplývajúcej s § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení

jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavom súde“) sťažovateľ uvádza:

„Napadnuté rozhodnutie - Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 CoZm/40/2012-256 zo dňa 20. 11. 2013 nebolo sťažovateľovi dosiaľ riadne doručené, avšak sťažovateľ sa o jeho obsahu dozvedel dňa 22. 01. 2014, a teda lehota na podanie ústavnej sťažnosti je zachovaná.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka konania a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 CoZm/40/2012-256 zo dňa 20. 11. 2013, porušené boli.“

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 CoZm/40/2012-256 zo dňa 20. 11. 2013 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný na účet právneho zástupcu sťažovateľa uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa vo výške 557,16 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní.

V súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Niet pochyb o tom, že odňatie možnosti konať pred súdom predstavuje takú vadu konania, ktorá má za následok porušenie základného práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Rovnako uskutočnenie pojednávania všeobecného súdu bez toho, aby účastníkovi konania bola daná možnosť zúčastniť sa pojednávania a uplatňovať počas jeho priebehu svoje procesné práva, má za následok odňatie možnosti konať pred súdom, a teda aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ predovšetkým namieta, že mu nebolo umožnené byť prítomný na pojednávaní prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ako aj tým, že nebol krajským súdom upovedomený o tom, ako posúdil jeho žiadosť o odročenie pojednávania, čím podľa jeho názoru došlo k porušeniu ním označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) zmenkovým platobným rozkazom č. k. 1 Zm 442/2009-19 z 5. februára 2010 (ďalej len „zmenkový platobný rozkaz“) uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 19 541,94 € s úrokom 6 % ročne od 16. júna 2009 do zaplatenia, odmenu 65,14 € a trovy konania

2 033,97 €. Na základe sťažovateľom podaných námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu okresný súd rozsudkom sp. zn. 1 CbZm 39/2010 zo 7. júna 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu zo 7. júna 2010“) zmenkový platobný rozkaz

- zrušil v zmenkovej sume 8 600 €, v úroku 6 % ročne zo sumy 8 600 € od 16. júna 2009 do zaplataenia a v zmenkovej odmene 28,67 € a v tejto časti konanie zastavil (výrok I);

- zrušil v trovách konania 511,05 € (výrok II);

- ponechal v platnosti v zmenkovej sume 10 941,94 €, v úroku 6 % ročne zo sumy 10 941,94 € od 16. júna 2009 do zaplataenia, v odmene 36,47 € a v trovách konania 1 522,92 € (výrok III) a sťažovateľa zaviazal zaplatiť náhradu trov konania o námietkach v sume 661,04 € (výrok IV).

Proti rozsudku okresného súdu zo 7. júna 2010 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 CoZm 32/2010 z 23. februára 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 23. februára 2011“) tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zo 7. júna 2010 zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania o námietkach ho zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov v sume 1 247,43 € (výrok I), a zároveň zaviazal žalobcu zaplatiť trovy odvolacieho konania sťažovateľa (výrok II).

Proti rozsudku krajského súdu z 23. februára 2011 podal žalobca dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Obdo 41/2011 z 23. augusta 2012 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 23. augusta 2012“) tak, že dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu z 23. februára 2011 zrušil v napadnutej časti výrokov I a II a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd doručil uznesenie najvyššieho súdu z 23. augusta 2012 právnenému zástupcovi sťažovateľa — Advokátskej kancelárii BONA FIDE, s. r. o., Sládkovičova 604/41, Beluša (ďalej len „advokátska kancelária BONA FIDE“), 24. septembra 2012.

Krajský súd po vrátení veci na ďalšie konanie 9. júla 2013 nariadil pojednávanie na 20. november 2013, pričom predvolanie na toto pojednávanie doručil 17. júla 2013 aj advokátskej kancelárii BONA FIDE, ktorá listom z 1. augusta 2013 krajskému súdu

oznámila, že právne zastupovanie sťažovateľa ukončila „*právoplatným rozsudkom vo veci*“, pričom zdôraznila, že o tejto skutočnosti informovala aj okresný súd listami z 19. júna 2011 a 26. septembra 2012. Krajský súd následne 20. augusta 2013 vydal pokyn na doručenie predvolania na pojednávanie nariadeného na 20. november 2013 priamo sťažovateľovi (predvolanie mu bolo doručené 26. augusta 2013). Dňa 19. novembra 2013 (nová) právna zástupkyňa sťažovateľa JUDr. Eva Pravdíková Bučková (ďalej len „*právna zástupkyňa*“) e-mailom doručila krajskému súdu žiadosť o odročenie pojednávania nariadeného na 20. november 2013, pričom ju následne doplnila originálom listu označeným ako „*oznámenie a žiadosť o odročenie pojednávania*“, prílohou ktorého bolo aj splnomocnenie udelené právnej zástupkyňi sťažovateľom z 19. novembra 2013 (originál listu bol krajskému súdu doručený 20. novembra 2013, pozn.). Zo zápisnice z pojednávania, ktoré sa uskutočnilo na krajskom súde 20. novembra 2013, vyplýva, že pojednávanie sa uskutočnilo v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne.

V relevantnej časti napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým tento rozsudok okresného súdu zo 7. júna 2010 v napadnutej časti, ktorou bol ponechaný v platnosti zmenkový platobný rozkaz, a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania potvrdil, sa uvádza:

„Odvolací súd po nadobudnutí právoplatnosti dovolacieho uznesenia nariadil pojednávanie na deň 20. 11. 2013 na opätovné prejednanie odvolania žalovaného v 2. rade proti rozsudku súdu prvého stupňa. Upovedomenie o nariadenom termíne pojednávania prevzal právny zástupca žalovaného v 2. rade AK BONA FIDE, s. r. o. Beluša dňa 17. 07. 2013 a podaním zo dňa 06. 08. 2013 oznámil odvolaciemu súdu, že žalovaného už nezastupuje, a preto vracia predvolanie. Odvolací súd preto opakovane doručenie o nariadenom termíne priamo žalovanému v 2. rade. Z doručienky založenej v súdnom spise je preukázané, že predvolanie prevzal dňa 26. 08. 2013 na nariadený termín 20. 11. 2013. Odvolateľ sa z nariadeného termínu prostredníctvom svojej novej právnej zástupkyne, ktorú poveril dňa 19. 11. 2013 (teda 1 deň pred pojednávaním) ospravedlnil a žiadal o odročenie z dôvodu, že nemá možnosť naštudovať spis a pripraviť riadne zastúpenie pred termínom pojednávania. S návrhom na odročenie pojednávania nesúhlasil žalobca z dôvodu, že nedostatok času na oboznámenie sa so spisom nie je bez ďalšieho dôvodom na vyhovie

žiadosti o odročenie pojednávania. Zdôraznil, že JUDr. Eva Pravdíková Bučková, ktorú žalovaný v 2. rade splnomocnil, tohto zastupuje aj v ďalších konaniach o zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom voči žalobcovi. Odvolací súd po preskúmaní dôvodnosti návrhu na odročenie pojednávania zistil že žalovaného v 2. rade zastupovala advokátska kancelária BONA FIDE, s. r. o., ktorá podaním zo dňa 22. 06. 2011 oznámila súdu prvého stupňa ako odpoveď na výzvu o vyjadrenie k dovolaniu, že právne zastupovanie skončili právoplatným rozsudkom vo veci. Rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 05. 05. 2011. Po zrušení rozsudku odvolacieho súdu AK BONA FIDE, s. r. o. prevzala dňa 24. 09. 2012 zrušujúce uznesenie NS SR v predmetnej veci, keďže zrejme po zrušení právoplatného rozsudku odpadol dôvod, pre ktorý skončila zastupovanie, AK vrátila súdu až predvolanie na odvolacie pojednávanie. Ako prílohu k sprievodnému listu priložila list, ktorým vrátila dovolanie a ktoré je v spise založené na l. č. 197a, ale podanie datované dňa 26. 09. 2012, ktorým podľa jej tvrdenia vrátila uznesenie NS SR, doručené dňa 24. 09. 2012, sa v spise nenachádza. AK nepriložila žiadny dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia, že súdu predmetné uznesenie vrátila.

Odvolací súd neakceptoval ospravedlnenie žalovaného v 2. rade, resp. jeho právnej zástupkyne so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôvodu krátkosti času na prípravu, a to vzhľadom k tomu, že žalovaný v 2. rade prevzal osobne predvolanie na nariadený termín pojednávania, ako vyplýva z doručenky dňa 26. 08. 2013 a mal do 20. 11. 2013 (takmer 3 mesiace) dostatočný časový priestor zvoliť si nového právneho zástupcu, keď už nebol zastúpený pôvodným PZ. Odvolací súd mal za to, že svojim konaním žalovaný v 2. rade účelovo predlžuje súdne konanie a navyiac zmenkové konanie, t. j. právo vzniknuté zo zmenkového vzťahu. Keďže dôvod žiadosti o odročenie pojednávania nemožno kvalifikovať ako dôležitý, pretože žalovaný v 2. rade mal dostatok času poveriť nového právneho zástupcu, odvolací súd pojednával a rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. bez prítomnosti žalovaného v 2. rade.“

V súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať

v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého § 101 ods. 2 OSP bráni absolútnemu ponímaniu práva účastníka konania konať procesne relevantným spôsobom pred súdom. Ak by totiž takéto absolútne ponímanie bolo akceptované, potom by sa súdne konanie prostredníctvom sústavného využívania opakovaných žiadostí o odročenie pojednávania ľahko stalo voľne disponibilným nástrojom v rukách účastníka konania, a súčasne by prestalo byť nástrojom v rukách štátneho orgánu (súdu), ktorý má slúžiť nastoľovaniu spravodlivého usporiadania v právom regulovaných spoločenských vzťahoch. Je preto ústavne súladné, ak posúdenie dôvodov žiadaného odročenia nariadeného pojednávania je vecou nezávislého súdu, ktorého povinnosťou je nastolenie stavu právnej istoty účastníkov konania, pokiaľ ide o otázku tvoriacu predmet sporu. Prirodzene, takto formulované právo všeobecného súdu zahŕňa aj možnosť neakceptovať žiadosť účastníka konania o odročenie nariadeného pojednávania, a to obzvlášť v prípadoch, keď doterajší priebeh konania signalizuje možné zneužívanie žiadostí o odročovanie pojednávania pre účely predlžovania konania. Ústavne plne akceptovateľný je potom postup všeobecného súdu spočívajúci v uskutočnení pojednávania aj bez prítomnosti účastníka konania. Takto zvolený postup je však všeobecný súd povinný dostatočným spôsobom zdôvodniť (III. ÚS 449/2011).

V nadväznosti na posudzovaný právny problém ústavný súd poukazuje aj na právne názory vyslovené v judikatúre najvyššieho súdu, podľa ktorých dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 OSP môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní). Dôležitosť dôvodu,

ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 OSP), posudzuje všeobecný súd podľa okolností posudzovaného prípadu (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 75/2012 z 8. augusta 2012).

Najvyšší súd už vyslovil aj právny názor, podľa ktorého zmena právneho zastúpenia (vykonaná po veľmi dlhom čase) a nedostatok času na oboznámenie sa so spisom novým právnym zástupcom môže byť dôvodom odročenia pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 OSP len výnimočne. Výnimočnosť situácie je pritom potrebné vnímať cez konkrétne okolnosti prípadu dané napr. aj časovým priestorom, ktorým disponoval samotný účastník konania na účely zvolenia si právneho zástupcu, a schopnosťou právneho zástupcu oboznámiť sa v relevantnom čase zostávajúcim do nariadeného pojednávania so spisom, ako aj jeho možnosťou zúčastniť sa pojednávania (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 75/2012 z 8. augusta 2012).

Prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka konania na požadovanej úrovni ide na ujmu účastníka konania alebo advokáta, nie všeobecného súdu (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 78/2010 z 20. apríla 2010).

Ústavný súd akceptuje uvedené právne názory najvyššieho súdu a konštatuje, že sú aplikovateľné aj na vec sťažovateľa. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, ústavný súd zastáva názor, že ak na základe už opísaných skutkových okolností v posudzovanej veci krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne, tak išlo o ústavne konformný postup, prostredníctvom ktorého nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v plnom rozsahu akceptuje argumentáciu krajského súdu, podľa ktorej bol sťažovateľovi poskytnutý dostatočný priestor na realizáciu jeho procesných práv (takmer 3 mesiace), ku ktorým nepochybne patrí aj voľba kvalifikovaného právneho zastúpenia. Ústavný súd považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľný aj právny záver krajského súdu, podľa ktorého v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nebolo možné sťažovateľom uvádzaný dôvod odročenia pojednávania nariadeného na 20. november 2013 kvalifikovať ako dôležitý, keďže ho

nebolo možné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu vyvodzovať zo skutočností, ktoré by boli nepredvídateľné, prípadne neodvratiteľné či náhle (keďže predvolanie na pojednávanie nariadené na 20. november 2013 bolo sťažovateľovi doručené 26. augusta 2013, uvedená doba bola dostatočná na to, aby si sťažovateľ právneho zástupcu zvolil aj skôr, ako deň pred nariadeným pojednávaním).

Sťažovateľ súčasne namieta, že krajský súd „*včas nevyhodnotil vznesenú žiadosť o odročenie pojednávania a dokonca vo veci s konečnou platnosťou rozhodol*“.

Podľa § 119 ods. 2 OSP účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Z § 119 ods. 2 OSP vyplýva pre všeobecný súd rozhodujúci o návrhu na odročenie pojednávania povinnosť súdu bezodkladne oznámiť, ako návrh posúdil. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že splnenie povinnosti bezodkladne oznámiť posúdenie návrhu na odročenie pojednávania je potrebné vnímať cez konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým je nevyhnutné v konkrétnych okolnostiach prihliadať na skutočnosť, že sťažovateľ prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne návrh odročenia pojednávania doručil krajskému súdu deň pred samotným pojednávaním. Za týchto okolností je podľa názoru ústavného súdu ústavne udržateľné, ak sa krajský súd vysporiadal s návrhom sťažovateľa na odročenie pojednávania v rámci napadnutého rozsudku s uvedením dôvodov svojho rozhodnutia.

Nad rámec odôvodnenia sťažnosti už len pre úplnosť ústavný súd dodáva, že s prihliadnutím na jeho zistenia je zrejmé, že napadnutý rozsudok krajského súdu bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľa 22. januára 2014, teda v súlade s § 158 ods. 2

OSP, podľa ktorého rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje účastníkom, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk. Pritom je bez právneho významu skutočnosť, že písomnosť bola zo strany krajského súdu doručovaná na adresu právnej zástupkyne, ktorá bola „neaktuálna“, a teda v rozpore s oznámením o zmene sídla právnej zástupkyne. Skutočnosťou dôležitou pre posúdenie splnenia formálnej podmienky riadneho doručovania je doručenie rozsudku účastníkovi konania, prípadne jeho právnomu zástupcovi do vlastných rúk, pričom táto podmienka bola nepochybne splnená.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by signalizovali ústavne relevantnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažovateľom označenými právami podľa ústavy a dohovoru, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2014